

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Andrzej Duda

Warszawa, 29 lutego 2024 roku

Organizatorzy i Uczestnicy
uroczystości wręczenia Nagrody
im. ks. bp. Romana Andrzejewskiego
w Warszawie

Eminencje, Ekszelencje, Czcigodni Goście, Szanowni Państwo!

Serdecznie pozdrawiam wszystkich zgromadzonych w siedzibie Konferencji Episkopatu Polski na uroczystości wręczenia Nagrody im. ks. bp. Romana Andrzejewskiego, która przyznawana jest już po raz dwudziesty. Z tej okazji warto wspomnieć, że jej pierwszym laureatem był Marszałek Senatu I kadencji, a następnie minister edukacji w rządzie premiera Jana Olszewskiego, profesor Andrzej Stelmachowski – kawaler Orderu Orła Białego i wielu innych odznaczeń, ogromnie zasłużony dla wolnej Polski. Jubileusz nagrody przywołuje na myśl Pana Profesora oraz wszystkich następnych wspaniałych ludzi uhonorowanych charakterystyczną statuetką trzech kłosów. Ich sylwetki wskazują na ideały przyświecające nagrodzie i promowany przez Kapitułę sposób myślenia o dobru i rozwoju wsi jako ostoji tradycyjnych wartości, a zarazem fundamentu gospodarki narodowej i bezpieczeństwa żywnościowego Rzeczypospolitej.

W tym roku nagrodę otrzymał Zespół Szkół nr 3 im. Stanisława Staszica we Włoszczowie – w czterdziestą rocznicę strajków szkolnych w obronie krzyża. To symboliczny gest skierowany do setek, może nawet tysięcy Polaków, którzy w latach osiemdziesiątych, będąc uczniami szkół średnich, sprzeciwiali się zdejmowaniu krzyży ze ścian szkół i internatów. Protest młodzieży i następnie okupacja budynku szkoły w grudniu 1984 roku były częścią oporu naszego narodu wobec reżimu komunistycznego. Uczniowie z Włoszczowy, nie godząc się na usuwanie symboli chrześcijańskich z przestrzeni publicznej, dołączyli do robotników, studentów i innych kontestujących narzucaną komunistyczną ideologię. Podobne wydarzenia miały wtedy miejsce w wielu szkołach, by wspomnieć choćby o Miętnej pod Garwolinem i o gdańskiej „Topolówce” – również tam nastolatki stawali w obronie wiary, świadomie i z odwagą narażając się na dotkliwe represje. Relegowano ich ze szkół, szykanowano rodziców i bliskich, wielu przesłuchiowano i upokarzano. Władze nie zdołały ich jednak zastraszyć ani złamać ducha wolności.

Dziękuję Kapitulie Nagrody im. ks. bp. Romana Andrzejewskiego i jej inicjatorom z Fundacji Solidarna Wieś za konsekwentne wskazywanie postaci i środowisk, którym nasza Ojczyzna tak wiele zawdzięcza. Oby tegoroczny werdykt zainteresował badaczy, publicystów i opinię publiczną tymi wydarzeniami sprzed czterdziestu lat i – szerzej – często niedocenianym udziałem społeczności wsi i miasteczek w zmaganiach o odzyskanie naszego suwerennego państwa. Istotną rolę odegrali w nich młodzi Polacy, do których św. Jan Paweł II wygłosił w 1983 roku pamiętną homilię na Jasnej Górze. Papież powiedział wówczas: „Musicie od siebie wymagać, nawet gdyby inni od was nie wymagali”. Ci, których dziś honorujemy – uczniowie z Włoszczowy i innych polskich szkół – poszli właśnie za tym przesłaniem. I za to jesteście im winni uznanie, wdzięczność i pamięć.

Z WYKŁAZAMI SŁOWAKOM